

Gripi i Gjedhit – Parandalimi me Vaksina

Përmbledhur nga Olger Nanagjokaj – Përfaqësues i Austria Praemix shpk

Faktorë të ndryshëm

Në luftën kundër gripit, nuk duhet të mbështetemi vetëm tek medikamentet. Masa po aq të rëndësishme janë edhe diagnoza e duhur, identifikimi sa më herët si dhe masat parandaluese. Firma Schaumann ka studiuar se si vaksinat janë masat parandaluese më optimale.

Menaxhimi eficient i gripit, i cili përfshin edhe masat profilaksike dhe metafilaksike në mënyrë të rregullt dhe të planifikuar, mbron tufën kundrejt dëmtimeve të përhershme të mushkërisë,

të cilat kanë një ndikim të jashtëzakonshëm në rendimentin e kafshës. Kështu mund të shmangen humbjet e mëdha financiare në fermë. Meqë sëmundja e një kafshe të vetme përhapet shumë shpejt në të gjithë tufën, është shumë e rëndësishme që kafshët e sëmura të trajtohen menjëherë dhe ato që janë ende të shëndetshme, të trajtohen me antibiotikë parandalues (metafilaktike) me efekt afatgjatë.

Menaxhimi strategjik i vaksinave për të mbrojtur tufën nga fillimi

Gripi i gjedhit nuk është problem vetëm për një viç, por për të gjithë tufën. Vaksinimi në kohë i kafshëve që mund të vaksinohen, redukton presionin e infeksionit dhe rrit mbrojtjen e gjithë tufës duke krijuar një gjendje homogjene imuniteti në fermë. Në këtë mënyrë mund të reduktohen kostot e trajtimit mjekësor, sidomos gjatë periudhave të rrezikut si faza e shkëputjes nga të ushqyerit me qumësht nga lopa, zhvendosja brenda fermës, transporti ose gjatë periudhës së ftohtë të vitit. Vaksinimi i hershëm i viçave mbi 8 ditësh, si dhe i lopëve në fazën e fundit të barsmërisë ose i remontëve, është veçanërisht i rëndësishëm, pasi viçat fitojnë menjëherë një imunitet pasiv me anë të kulloshtrës së lopës së vaksinuar, para se të jenë në gjendje të krijojnë vetë një imunitet aktiv. Maksimumi 2 javë pas përfundimit të imunizimit bazë arrihet një imunitet humoral maksimal kundrejt BRSV (virusi sincitial respirator) virusit Parainfluenza-3 dhe Mannheimia Haemolytica serotipi A1 dhe A6.

Vaksinimi i viçave dhe lopëve

Lopët e sapopjella mund të mbrojnë viçat e tyre nga infeksionet në mënyrë efektive me anë të antitropave të tyre. Kjo vlen edhe për patogjenin kryesor të bronkopneumonisë enzootike – gripi i gjedhit. Vaksinimi i lopëve në fazën e fundit të barsmërisë, përforcon mbrojtjen ekzistuese imunitare dhe siguron transferimin e antitropave nga lopa tek viçi.

Vaksinimi i lopëve në fazën e fundit të barsmërisë është pjesë e mbrojtjes së përgjithshme të gjithë tufës. Por jo të gjitha fermat, e zbatojnë rregullisht këtë masë parandaluese kaq të thjeshtë

Antitropat e lopës mëmë mbrojnë viçat

Rëndësia e imunitetit pasiv të viçave përmes antitropave që gjenden në kulloshtrë mund të vihet re tek infeksioni i BRSV: antitropat pasivë të marra përmes qumështit të lopës nuk mund të parandalojnë infektimin dhe përhapjen e virusit BRS, por të paktën mund të ofrojnë një mbrojtje të pjesshme ndaj simptomave klinike. Kështu, është vënë re se viçat me antitropa nga ana e lopës, preken më rrallë nga virusi BRS dhe e kalojnë më lehtë. Sa më shumë

antitropa amënorë të maten në serum in e viçave, aq më të lehta dhe të rralla sëmundjet e sistemit respirativ. Në një studim për virusin BRS janë krahasuar 3 grupe viçash. Një grup ishte ushqyer me kulloshtër dhe u infektua me BRSV. Dy grupet e tjera nuk ishin ushqyer me kulloshtër, njëri u infektua dhe grupi i fundit u la i pa infektuar për kontroll. Imuniteti pasiv përmes antitropave të kulloshtërës bëri që tek këta viça virusi të ishte më i lehtë se sa tek ata pa mbrojtje.

Koncepti i vaksinimit pak para lindjes për të stimuluar imunitetin mëmësor deri tani ka qënë shumë i suksesshëm për të parandaluar diarrenë tek viçat e porsa lindur. Ndërsa për parandalimin e pneumonisë enzootike të viçave përmes imunitetit mëmësor nuk ka mjaftueshëm studime shkencore. Studimet për infektimin me BRSV të viçave dhe studime të tjera aktuale, tregojnë rëndësinë e vaksinimit të lopëve në fazën e fundit të barsmërisë dhe të remontëve ndaj patogjenëve të bronkopneumonisë enzootike.

Vaksinimi sezonal

Bronkopneumonia enzootike (EBP) mund të ndodhë në çdo periudhë të vitit, por më së shpeshti gjatë periudhës më të ftohtë. Kështu, çdo vjeshtë shumë kafshë bien pre e kësaj sëmundjeje. Por kjo nuk ka pse të jetë kështu, pasi egzistojnë masa të qëllimshme profilakse (parandaluese), në rradhë të parë vaksinimi sa më i shpejtë i të gjitha kafshëve që mund të vaksinohen në tufë. Vaksinat mbrojtëse parandaluese rrisin imunitetin e kafshëve të vaksinuara, i ndihmojnë ato të luftojnë patogjenët me sukses, ulin shpeshtësinë dhe vështirësinë e sëmundjeve të rrugëve të frymëmarrjes si dhe humbjet financiare. Gjithsesi, fatkeqësisht egziston një “virus neglizhence” i cili prek çdo vit fermerët duke i dhënë mundësi gripit të përhapet në të gjithë tufën. Dhe në qoftë se BP enzootike arrin të prekë gjithë tufën, fermerët përballen me probleme si humbje të mëdha të mbarështimit, dëme të përhershme të mushkërive, rritje e ngadalësuar, rritja e moshës së barsmërisë dhe rënie e rendimentit të prodhimit të qumështit. Pra, merrni masat parandaluese në kohë! Informacione të tjera në lidhje me këtë, mund t’jua japë veterineri.